

Projekt

DEKRETU

z dnia 2025 r.

nowelizujący dekret nr 419/2012 w sprawie ochrony zwierząt doświadczalnych, ze zmianami

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy nr 246/1992 o ochronie zwierząt przed przemocą, zmienionej ustawą nr 162/1993, ustawą nr 77/2004, ustawą nr 312/2008, ustawą nr 291/2009, ustawą nr 359/2012, ustawą nr 501/2020 oraz ustawą nr 70/2025, w celu wykonania art. 15c ust. 7, art. 17 ust. 3, art. 18c ust. 5 i art. 18g ust. 9 tej ustawy, Minister Rolnictwa rozporządza, co następuje:

Artykuł I

W dekrete nr 419/2012 w sprawie ochrony zwierząt doświadczalnych, zmienionym dekretem nr 299/2014 i dekretem 158/2021, wprowadza się następujące zmiany:

1. Na końcu przypisu 1 w oddzielnym wierszu dodaje się zdanie w brzmieniu: „Dyrektywa delegowana Komisji (UE) 2024/1262 z dnia 13 marca 2024 r. zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/63/UE w odniesieniu do wymogów dotyczących ośrodków oraz opieki nad zwierzętami i trzymania ich, jak również w odniesieniu do metod uśmiercania zwierząt.”
2. W art. 3 kropkę na końcu ust. 1 zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. k) w brzmieniu: „k) strategię utrzymania zdrowia zwierząt doświadczalnych zgodnie z załącznikiem 8 lit. a) pkt 1 do niniejszego dekretu.”.
3. W § 3 ust. 2 skreśla się lit. d);

Litery od e) do k) stają się literami od d) do j).

4. W art. 9 dodaje się nowy ust. 1, w tym przypis 5, w brzmieniu:

„(1) Metody potwierdzenia śmierci⁵⁾ są odpowiednie dla danego gatunku, którego przedstawiciel ma zostać uśmiercony.

⁵⁾ Art. 18g ust. 5 ustawy nr 246/1992 w sprawie ochrony zwierząt przed okrucieństwem, z późniejszymi zmianami.”

Dotychczasowe brzmienie staje się ust. 2.

5. W części wprowadzającej załącznika 6, ust. 2, lit. c) po słowie „hałas” dodaje się słowa „i wibracje”.
6. Na końcu załącznika 6, ust. 2, lit. c) dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4. W odniesieniu do zwierząt wodnych urządzenia powodujące hałas i wibracje, takie jak generatory prądotwórcze i systemy filtracji, nie mogą niekorzystnie oddziaływać na dobrostan zwierząt doświadczalnych.”

7. W części wprowadzającej załącznik 6 ust. 2 lit. d), po słowie „systemy” dodaje się słowa „i plany awaryjne”.
8. Kropkę na końcu lit. d) w załączniku 6 ust. 2 zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. wdrożone zostają skuteczne plany awaryjne w celu zapewnienia zdrowia i dobrostanu zwierząt doświadczalnych w przypadku braku podstawowych elementów istotnych dla hodowli.”
9. W załączniku 7, część 8 Ptaki, po pierwszym zdaniu dodaje się następujące zdanie w osobnym wierszu: „W przypadku przetrzymywania ptaków pozyskanych ze środowiska naturalnego, ograniczenia przestrzeni określone w tabelach 8.1 do 8.10 mają zastosowanie w każdym przypadku, gdy ptaki są przetrzymywane dłużej niż 24 godziny.” Jeżeli ptaki są trzymane przez krótsze okresy czasu, należy podjąć środki w celu zminimalizowania ryzyka dla dobrostanu zwierząt doświadczalnych.”.
10. W załączniku 7, na końcu części 8. Ptaki, dodaje się tabele 8.8 – 8.10 w brzmieniu:

„Tabela 8.8

Szpakowate

Wielkość grupy	Minimalna wielkość pomieszczenia (m ²)	Minimalna wysokość (cm)	Minimalna długość karmnika na jednego ptaka (cm)	Minimalna długość grzędy na jednego ptaka (cm)
do 6	2,0	200	5	30
od 7 do 12	4,0	200	5	30
od 13 do 20	6,0	200	5	30
dla każdego dodatkowego ptaka w grupie liczącej od 21 do 50 ptaków	0,25		5	30
dla każdego dodatkowego ptaka w grupie liczącej ponad 50 ptaków	0,15		5	30

Tabela 8.9

Wróbel zwyczajny

Liczebność grupy w przypadku braku barier wizualnych	Liczebność grupy w przypadku obecności barier wizualnych	Minimalna wielkość pomieszczenia (m ²)	Minimalna wysokość (cm)
do 10	do 15	2,4	180
od 11 do 20	od 16 do 35	4,8	180
od 21 do 30	od 36 do 60	7,3	180
dla każdego dodatkowego ptaka w grupie liczącej ponad 30 ptaków	dla każdego dodatkowego ptaka w grupie liczącej ponad 60 ptaków	0,11	

Tabela 8.10**Sikorka bogatka i sikorka modraszka**

Wielkość grupy	Minimalna powierzchnia pomieszczenia na ptaka (m ²)	Minimalna wysokość (cm)	Minimalna liczba karmników	Minimalna długość grzędę na jednego ptaka (cm)
1	3	180	1	100
2–10 ¹⁾ (ta sama płeć)	1	180	2	40
1 samica + 1 samiec	2	180	2	100

Uwaga:

1) Grupy liczące więcej niż 10 osobników nie są dopuszczalne bez ustalenia harmonogramu monitorowania o częstotliwości wystarczającej do wykrywania i ograniczania agresji.”

11. W załączniku 7, część 11. Ryby, pkt 11.1–11.3 otrzymują brzmienie:

„11.1 Zaopatrzenie w wodę i jej jakość

Przez cały czas dostępna jest odpowiednia ilość wody o właściwej jakości. Przepływ wody w systemach recyrkulacji lub filtrowanie w akwariach są wystarczające i zapewniają utrzymywanie parametrów jakościowych wody w dopuszczalnych granicach, zgodnie z charakterystyką systemu hodowlanego i wymogami dotyczącymi danego gatunku. Gdy jest to konieczne, woda jest filtrowana lub uzdatniana w celu usunięcia substancji szkodliwych dla ryb. Parametry jakości wody mieszczą się zawsze w dopuszczalnym zakresie, który podtrzymuje aktywność i czynności fizjologiczne normalne dla danego gatunku i etapu rozwojowego. Przepływ wody jest odpowiedni, aby umożliwić rybom prawidłowe pływanie i utrzymywanie normalnego zachowania. Ryby mają wystarczający czas na aklimatyzację i dostosowanie się do zmian jakości wody. Podejmuje się odpowiednie środki w celu zminimalizowania nagłych zmian poszczególnych parametrów negatywnie wpływających na jakość wody. Zapewnia się i monitoruje odpowiedni przepływ i poziom wody.

11.2 Tlen, związki azotu, dwutlenek węgla, pH i zasolenie

Stężenie tlenu jest odpowiednie dla danego gatunku i dla warunków, w jakich ryby są przetrzymywane. W razie konieczności zapewnia się dodatkowe napowietrzanie wody w akwarium, w zależności od systemu hodowlanego. Stężenie dwutlenku węgla i związków azotu, mianowicie amoniaku, azotynów i azotanów, jest utrzymywane poniżej szkodliwych poziomów. Jakość wody jest monitorowana zgodnie z określonym harmonogramem testowania, zapewniającym wystarczająco częste testowanie wody, w celu wykrycia zmiany parametrów krytycznych i podejmowanie działań mających na celu złagodzenie takich zmian.

Poziom pH wody dostosowany będzie do danego gatunku i monitorowany w celu utrzymania go na jak najbardziej stabilnym poziomie. Zasolenie jest dostosowane do wymogów danego gatunku ryb i do ich stadium rozwojowego. Zmiany zasolenia następują stopniowo.

11.3 Temperatura i oświetlenie

Temperatura jest utrzymywana w zakresie optymalnym dla danego gatunku ryb i ich stadium rozwojowego oraz na jak najbardziej stabilnym poziomie. Zmiany temperatury następują stopniowo. Ryby są utrzymywane w odpowiednim cyklu dobowym oświetlenia.

12. W załączniku 7, część 11. Ryby, pkt 11.5 otrzymuje brzmienie:

„11.5 Karmienie i postępowanie

Ryby są karmione odpowiednim dla nich pokarmem, we właściwych ilościach i z odpowiednią częstotliwością. Szczególną uwagę zwraca się na karmienie ryb w fazie larwalnej podczas przejścia z pokarmu żywego na sztuczny. Jeżeli zaprzestanie karmienia jest konieczne z powodów niezwiązanych z procedurą (np. transport), czas jego trwania będzie jak najkrótszy i będzie uwzględniać wielkość ryb i temperaturę wody.

Jeżeli to możliwe, postępowanie z rybami odbywa się bez wyjmowania ich z wody. Postępowanie z rybami zarówno w wodzie, jak i poza wodą, ogranicza się do minimum, a sprzęt pozostający w bezpośrednim kontakcie z rybami jest zwilżony. Nie należy postępować z rybami w zakresach temperatury wody przekraczających granice ich tolerancji.”

13. W załączniku 7, na końcu części 11. Ryby, dodaje się pkt 11.6 w brzmieniu:

‘11.6 Danio pręgowany (Danio rerio)

11.6.1 Jakość wody

Tabela 11.1

Wymogi dotyczące parametrów wody w systemach hodowli danio pręgowanego

Parametry wody	Minimalne i maksymalne wymagania
Temperatura	24 – 29 °C
Przewodność	150 – 1700 µS/cm ²
Całkowita twardość	40–250 mg/l CaCO ₃
pH	6,5 – 8
Związki azotu	NH ₃ /NH ₄ ⁺ < 0,1 ¹⁾ mg/L, NO ₂ ⁻ < 0,3 mg/L, NO ₃ ⁻ < 25 mg / l
Stężenie rozpuszczonego tlenu:	> 5 mg/L

Uwaga:

1) lub poniżej granicy wykrywalności. 0,1 mg/l oznacza całkowitą ilość amoniaku, NH₃/NH₄⁺. Odpowiada to 0,002 mg/L NH₃ w 28°C i pH 7,5.

11.6.2 Oświetlenie

W fazie oświetlenia światło jest stałe, z wyjątkiem krótkich faz przejściowych świtu/zmierzchu, jeśli mają one miejsce. Faza ciemności jest kompletnie pozbawiona światła.

11.6.3 Zagęszczenie i urozmaicenie środowiska

Nie stosuje się ilości wody w ilości mniejszej niż 1 litr na dorosłego osobnika danio przęgowanego. Zagęszczenie ryb nie powinno przekraczać 10 dorosłych osobników na 1 litr. Wielkość zbiornika i jego kształt umożliwiają rybam ich naturalne zachowanie i pływanie.

Unika się przedłużonego trzymania zwierząt pojedynczo.”

14. Na końcu załącznika 7 dodaje się część 12 w brzmieniu. Głównonogi, dodaje się:

„12. Głównonogi

12.1 Zaopatrzenie w wodę i jej jakość

Przez cały czas dostępna jest odpowiednia ilość wody o właściwej jakości.

Kształt zbiornika i natężenie przepływu wody odpowiadają potrzebom zwierząt, w tym zapewniają natlenienie odpowiednie do ich wielkości, stadium życia i potrzeb behawioralnych. Temperatura wody, zasolenie, pH i poziom związków azotu są dostosowane do potrzeb gatunku i formy życia. Ucieczkom i niezamierzonemu wprowadzeniu obcych elementów zapobiega się, w razie potrzeby stosując osłony.

Głównonogi powinny mieć wystarczająco dużo czasu na aklimatyzację i dostosowanie się do zmian jakości wody.

12.2 Oświetlenie

Intensywność oświetlenia i jego cykl dobowy odpowiadają wymogom danego gatunku.

12.3 Dieta

System żywienia głównonogów odpowiada danemu gatunkowi, jego stadium rozwojowemu i potrzebom behawioralnym.

12.4 Urozmaicenie i postępowanie

Głównonogom dostarcza się właściwej, wystarczającej liczby fizycznych, kognitywnych i sensorycznych bodźców, aby umożliwić szeroki zakres specyficznych dla danego gatunku zachowań. Warunki trzymania uwzględniają specyficzne dla danego gatunku potrzeby społeczne (np. nawyki danego gatunku polegające na życiu w stadzie lub samotnie). W zależności od gatunku zapewnia się schronienie lub legowiska.

Jeżeli to możliwe, postępowanie z głównonogami odbywa się bez wyjmowania ich z wody. Zarówno postępowanie z głównonogami w wodzie, jak i poza wodą ogranicza się do minimum, a sprzęt pozostający w bezpośrednim kontakcie z głównonogami jest zwilżony.

Tabela 12.1

Głównonogi

Rodzina	Grupa	Długość ciała ¹⁾ (cm)	Minimalna powierzchnia lustra wody (cm ²)	Minimalna powierzchnia lustra wody dla każdego dodatkowego zwierzęcia w trzymaniu grupowym (cm ²)	Minimalna głębokość wody (cm)
Sepiidae	Sepia officinalis	do 2 > 2 do 6 > 6 do 12 > 12	100 600 1 200 2 500	40 200 400 1 000	7 15 20 25
Sepiolidae	Sepiolidy ²⁾	do 1 > 1 do 3 > 3	50 120 150	5 50 100	5 8 12
Loliginidae	Kalamarnica ³⁾ ⁴⁾	do 15 > 15 do 25 > 25	2 000 4 500 6 000	400 900 1 200	60 90 90
Octopuses n.e.i.	Ośmiornica ⁴⁾	do 10 > 10 do 20 > 20	2 000 2 600 4 000	600 700 1 200	40 50 50

Uwagi:

1) Długość grzbietowej części płaszcza.

2) Grupa do 40 osobników.

3) Preferuje się stosowanie zbiorników o kształcie cylindrycznym. Wartości minimalne powiększa się o 5 %, jeżeli stosuje się zbiornik o kształcie innym niż cylindryczny.

4) W stadium młodocianym kalmara i ośmiornicę trzyma się w zbiornikach o kształcie cylindrycznym, z maksymalnie 20 młodocianymi osobnikami na litr; stosuje się metody mające na celu ograniczenie interakcji wizualnych.”;

15. Tabela w załączniku 10 otrzymuje brzmienie:

Poznámky/metody pro jednotlivá zvířata	Ryby	Obojživelníci	Plazi	Ptáci	Hlodavci	Králíci	Psi, kočky, fretky a lišky	Velcí savci	Subhumánní primáti	Hlavonožci
Předávkování anestetikem	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	
Upoutaný projektil			(2)							
Oxid uhličitý					(3)					
Zlomení vazu				(4)	(5)	(6)				
Tupý úder do hlavy				(7)	(8)	(9)	(10)			
Oddělení hlavy od trupu				(11)	(12)					
Omráčení elektrickým proudem	(13)	(13)		(13)		(13)	(13)	(13)		
Inertní plyny (Ar, N ₂)								(14)		
Zastřelení volným projektillem odpovídající puškou, pistolí a střelivem			(15)				(16)	(15)		
Hypotermický šok	(17)									

”

“

Poznámky/metody pro jednotlivá zvířata

Ryby

Obojživelníci

Plazi

Ptáci

Hlodavci

Králíci

Psi, kočky, fretky a lišky

Velcí savci

Subhumánní primáti

Hlavonožci

Předávkování anestetikem

Upoutaný projektil

Oxid uhličitý

Zlomení vazu

Tupý úder do hlavy

Oddělení hlavy od trupu

Omráčení elektrickým proudem

Inertní plyny (Ar, N₂)

Zastřelení volným projektillem odpovídající puškou,

pistolí a střelivem

Hypotermický šok

Zwierzęta – uwagi/metody

Ryby

Płazy

Gady

Ptaki

Gryzonie

Króliki

Psy, koty, fretki i lisy

Duże ssaki

Zwierzęta z rzędu ssaków naczelných

Głównogi

Przedawkowanie środka znieczulającego

Strzał zablokowanym bolcem

Dwutlenek węgla

Dyslokacja kręgów szyjnych

Uderzenie w głowę

Dekapitacja

Oszłamianie elektryczne

Gazy obojętne (Ar, N₂)

Zastrzelenie wolnym pociskiem, z użyciem

odpowiednich strzelb, pistoletów i amunicji

Wstrząs hipotermiczny

16. W załączniku 10 dodaje się Wymóg 17 w brzmieniu:

“(17) Do stosowania wyłącznie u danio pręgowanego (*Danio rerio*) w wieku ≥ 16 dni po zapłodnieniu (dpf) i o maksymalnej długości ciała wynoszącej 5 cm. Temperatura szoku hipotermicznego powinna wynosić $\leq 4^{\circ}\text{C}$, a różnica temperatur w stosunku do temperatury przetrzymywania powinna wynosić $\geq 20^{\circ}\text{C}$. Ryby nie mogą mieć bezpośredniego kontaktu z lodem. Minimalna ekspozycja wynosi 5 minut.”.

Artykuł II

Przepisy przejściowe

1. W postępowaniach administracyjnych wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu hodowcy zwierząt doświadczalnych, dostawcy zwierząt doświadczalnych lub użytkownicy zwierząt doświadczalnych ubiegający się o zezwolenie na hodowlę zwierząt doświadczalnych, zezwolenie na dostarczanie zwierząt doświadczalnych lub zezwolenie na wykorzystywanie zwierząt doświadczalnych przedkładają oceniającym dane zgodnie z rozporządzeniem nr 419/2012 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
2. W postępowaniach administracyjnych wszczętych przed datą wejścia w życie niniejszego dekretu i niezakończonych ostateczną decyzją przed jego datą wejścia w życie, asesory sporządzają pisemną ocenę, o której mowa w dekrete nr 419/2012, w brzmieniu obowiązującym przed datą wejścia w życie niniejszego dekretu.

Artykuł III

Przepisy końcowe

Niniejszy dekret został zgłoszony zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego.

Artykuł IV

Data wejścia w życie

Niniejszy dekret wchodzi w życie z dniem 4 grudnia 2026 r.

Minister Rolnictwa: